

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. Бекетова**

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

«ЗТВЕРДЖУЮ»

В.М. Бабасв

2014 р.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (МІКРОЕКОНОМІКА)

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузі знань 1401 «Сфера обслуговування»

напряму 6. 140103 «Туризм»

(шифр дисципліни за ОПП — ФПНЗЕ. 4)

Стандарт чинний з дати затвердження

Харків - 2014 рік

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова,

КАФЕДРА Економічної теорії

РОЗРОБНИКИ: доц. Островський І.А.,
ст. викл. Тимофієва С.Б.

Завідувач кафедри _____ (Решетило В.П.)
«26» червня 2014 р., протокол № 10

Схвалено **випусковою кафедрою** Туризму і готельного господарства

Протокол від « 27 » 08 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри _____ (Писаревський І. М.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по
ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01

Методист НМВ _____ (Писаревський І. М.) « 6 » лютого 2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету

МЕНЕДЖМЕНТУ

Голова Вченої ради _____ (Писаревський І. М.) 28.08. 2014 р., протокол № 1

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом без письмової згоди
ХНУМГ

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014 рік
© І.А.Островський, С.Б.Тимофієва, 2014 рік

ВСТУП

(за навчальним планом та ОПП)

Програма вивчення навчальної дисципліни «**Економічна теорія (Мікроекономіка)**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр напрямку *б. 140103 «Туризм»*

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічні відносини між суб'єктами господарювання в умовах обмеженості ресурсів, економічна поведінка виробників, споживачів, власників виробничих та фінансових ресурсів.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Економічна теорія (Основи економічної теорії)	Економіка підприємства
Економічна теорія (Макроекономіка)	Зовнішньоекономічна діяльність

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Основи мікроекономічного аналізу. Теорія поведінки споживача

ЗМ 2. Теорія підприємства: виробництво та витрати

ЗМ 3. Теорія ринкових структур. Ринки ресурсів. Загальна рівновага і ефективність

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)» є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю. Пізнання методологічних принципів мікроекономічного аналізу економічної поведінки суб'єктів ринку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна теорія (Мікроекономіка)» є набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; визначення впливу загальної рівноваги на ефективність розміщення ресурсів в економіці, дослідження причин обмеженої недостатності ринкового регулювання, критерії добробуту.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основи раціональної економічної поведінки раціональних економічних суб'єктів; інструментарій прийняття раціональних господарських рішень; закономірності функціонування мікросистем у різних ринкових структурах;

вміти: на підставі моделей поведінки споживача прогнозувати максимізацію загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень, формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо конкурентного середовища підприємства; визначати вплив загальної ринкової рівноваги на ефективність розміщення ресурсів

в економіці, досліджувати причини обмеженої недостатності ринкового регулювання, критерії добробуту, необхідності втручання в економіку.

мати компетентності: у прогнозуванні оптимальних витрат на виробництві та максимальних прибутків за короткотерміновий та довготерміновий періоди; в опрацюванні параметрів становища підприємства в порівнянні з конкурентами, у визначенні конкурентних переваг.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться:

денна форма навчання 72/2,0 кредитів ЄКТС

заочна форма навчання 108/3,0 кредитів ЄКТС

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи мікроекономічного аналізу. Теорія поведінки споживача

Тема 1. Корисність економічного блага. Економічний вибір.

Тема 2. Аналіз поведінки споживача.

Тема 3. Попит та пропозиція.

Тема 4. Теорія еластичності.

Змістовий модуль 2. Теорія підприємства: виробництво та витрати

Тема 5. Теорія граничних продуктів та мікроекономічна модель фірми.

Тема 6. Витрати виробництва.

Змістовий модуль 3. Теорія ринкових структур. Ринки ресурсів. Загальна рівновага і ефективність

Тема 7. Ринок досконалої конкуренції.

Тема 8. Монопольний ринок.

Тема 9. Ринок монополістичної конкуренції.

Тема 10. Олігополістична структура ринку.

Тема 11. Похідний попит.

Тема 12. Ринок праці.

Тема 13. Ринок капіталу.

Тема 14. Економічна ефективність та добробут.

Тема 15. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага.

Індивідуальні завдання:

Розрахунково-графічні завдання (РГЗ)

3. Рекомендована література

1. Ачкасов А.Є. Мікроекономіка. Тренінг-курс: навч. посібник / А. Є. Ачкасов, І. А. Островський, С. Б. Тимофієва; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х. : ХНАМГ, 2012. - 248 с.
2. Базилінська, О. Я. Мікроекономіка : навч. посіб. / О. Я. Базилінська, О. В. Мініна; за ред. О. Я. Базилінської. - 2 вид., перероб. і доп.. - К. : ЦУЛ, 2005. - 352 с.
3. Задоя, А. О. Мікроекономіка. Курс лекцій: навч. посіб. / А. О. Задоя. - К.: Знання, 2001. - 211 с.
4. Макконнелл К. Р. Экономикс: пер. с англ. / К. Р.Макконнелл, С. Л. Брю. - М.: Инфра-М, 2003. - 940 с.

7. Мікроекономіка: підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай; за ред. В. Д. Базилевича. - 2-ге вид. перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 679 с.
8. Нуреев, Р. М. Курс микроэкономики: учебник / Р. М. Нуреев. - 2-е изд., изм. - М.: Норма, 2008. - 576 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання *екзамен*

5. Засоби діагностики успішності навчання

- Поточний контроль за ЗМ1., ЗМ2., ЗМ3. (тестові завдання різних типів, розв'язання задач).
- Виконання та захист розрахунково-графічного завдання.

АНОТАЦІЯ ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (МІКРОЕКОНОМІКА)

Мета вивчення: набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю. Пізнання методологічних принципів мікроекономічного аналізу економічної поведінки суб'єктів ринку.

Предмет дисципліни: економічні відносини між суб'єктами господарювання в умовах обмеженості ресурсів, економічна поведінка виробників, споживачів, власників виробничих та фінансових ресурсів.

Змістові модулі: Основи мікроекономічного аналізу. Теорія поведінки споживача. Теорія підприємства: виробництво та витрати. Теорія ринкових структур. Ринки ресурсів. Загальна рівновага і ефективність.

ABSTRACT (ANNOTATION) ECONOMICS THEORIES (MICROECONOMICS)

Purpose: the acquisition of future specialists of deep economic knowledge, the formation of the logic of economic thinking and economic culture, learning the basic methods of understanding and analysis of economic processes, the ability to make informed decisions of economic issues related to future practitioners.

Object: the economic relations between economic entities with limited resources, the economic behavior of producers, consumers, owners of industrial and financial resources.

Contents modules: Basic microeconomic analysis. The theory of consumer behavior. Theory of production: production and costs. The theory of market structures. Markets resources. General equilibrium and efficiency.

АННОТАЦИЯ Экономическая теория (МИКРОЭКОНОМИКА)

Цель изучения: приобретение будущими специалистами глубоких экономических знаний, формирование логики экономического мышления и экономической культуры, обучение базовым методам познания и анализа экономических процессов, умению принимать обоснованные решения экономических проблем, связанных с будущей практической деятельностью.

Предмет дисциплины: экономические отношения между субъектами хозяйствования в условиях ограниченности ресурсов, экономическое поведение производителей, потребителей, собственников производственных и финансовых ресурсов.

Модули содержания: Основы микроэкономического анализа. Теория поведения потребителя. Теория производства: производство и издержки. Теория рыночных структур. Рынки ресурсов. Общее равновесие и эффективность.